

Liidetud kohtuasjad 281/85, 283/85, 284/85, 285/85 ja 287/85

[...]

Migratsioonipoliitika – Ühenduse pädevus

[...]

EUROOPA KOHTU OTSUS

9. juuli 1987*

Liidetud kohtuasjades 281/85, 283/85, 284/85, 285/85 ja 287/85,

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: liidu majandusministeeriumi kõrgem ametnik Martin Seidel ja ametnik Alfred Dittrich, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Saksamaa Liitvabariigi suursaatkond,

hageja,

keda toetavad:

Madalmaade Kuningriik, esindajad: välisministeeriumi õigusnõunik A. Bos ja abiõigusnõunik Gustaav M. Borchardt, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Madalmaade Kuningriigi suursaatkond,

menetlusse astuja,

Prantsuse Vabariik, esindajad: välisministeeriumi õigusosakonna juhataja Gilbert Guillaume ja haldusasjade ametnik Bernard Botte, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Prantsuse Vabariigi suursaatkond,

hageja,

keda toetavad:

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik,

menetlusse astuja,

Madalmaade Kuningriik, esindaja: välisministeeriumi abiõigusnõunik B. J. Keur, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Madalmaade Kuningriigi suursaatkond,

---

* Kohtumenetluse keel: saksa, prantsuse, hollandi, taani ja inglise.

hageja,

Taani Kuningriik, esindaja: välisministeeriumi õigusnõunik Laurids Mikaelson, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Taani Kuningriigi suursaatkond,

hageja,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindaja: Treasury Solicitor's Departmenti ametnik Brian E. McHenry, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Ühendkuningriigi suursaatkond,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad:

kohtuasjas 281/85 õigusnõunik Götz zur Hausen,

kohtuasjas 283/85 õigusnõunik Armando Toledano-Laredo ja õigustalituse ametnik Enrico Traversa,

kohtuasjas 284/85 õigustalituse ametnik Auke Haagsma,

kohtuasjas 285/85 õigusnõunik Götz zur Hausen ja õigustalituse ametnik Jens Christoffersen,

kohtuasjas 287/85 õigustalituse ametnik Frank Benyon,

kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o komisjoni õigustalituse ametnik G. Kremlis, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

kostja,

keda toetab Euroopa Parlament, esindaja: parlamendi õigusnõustaja Francesco Pasetti-Bombardella, keda abistavad:

kohtuasjas 281/85 õigustalituse vanemametnik Johann Sschoo,

kohtuasjas 283/85 õigustalituse vanemametnik Christian Pennera,

kohtuasjas 284/85 õigustalituse ametnik Jan de Wachter,

kohtuasjas 285/85 õigustalituse vanemametnik Peder Kyst,

kohtuasjas 287/85 õigustalituse ametnik Jannis Pantalis,

kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Euroopa Parlamendi peasekretariaat, Centre européen, Kirchberg,

menetlusse astuja,

mille esemeks on komisjoni 8. juuli 1985. aasta otsuse 85/381/EMÜ, millega kehtestatakse kolmandate riikide suhtes kohaldatavat migratsioonipoliitikat käsitlev eelneva teatamise ja konsulteerimise kord, tühistamise nõue,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president A. J. Mackenzie Stuart, kodade esimehed Y. Galmot, C. Kakouris, T. F. O' Higgins ja F. Schockweiler, kohtunikud G. Bosco, T. Koopmans, O. Due, U. Everling, K. Bahlmann, R. Joliet, J. C. Moitinho de Almeida ja G. C. Rodríguez Iglesias,

kohtujurist: G. F. Mancini,

kohtusekretär: vanemametnik H. A. Rühl,

arvestades kohtuistungi ettekannet, mida täiendati 4. detsembril 1986 toimunud suulise arutelu tulemusena, kus

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriiki kui hagejat ja menetlusse astujat esindasid B. McHenry ja *barrister* I. Glick,

Euroopa Ühenduste Komisjoni kui kostjat esindas kohtuasjas 284/85 komisjoni õigustalituse ametnik Hendrik van Lier,

Euroopa Parlamenti kui menetlusse astujat esindas kõikides kohtuasjades Francesco Pasetti-Bombardella, keda kohtuasjas 284/85 abistas Johann Sschoo,

olles kuulanud 31. märtsi 1987. aasta kohtuistungil ära kohtujuristi arvamuse,

on teinud järgmise

otsuse

1. Hagiavaldustega, mille Euroopa Kohtu kantseleisse esitasid

17. septembril 1985 Saksamaa Liitvabariik,

18. septembril 1985 Prantsuse Vabariik,

20. septembril 1985 Madalmaade Kuningriik,

23. septembril 1985 Taani Kuningriik,

23. septembril 1985 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik,

algatasid nimetatud liikmesriigid EMÜ asutamislepingu artikli 173 esimese lõigu alusel hagimenetluse, mille eesmärgiks on nõue tuvastada, et komisjoni 8. juuli 1985. aasta otsus 85/381/EMÜ, millega kehtestatakse kolmandate riikide suhtes kohaldatavat migratsioonipoliitikat käsitlev eelneva teatamise ja konsulteerimise kord (EÜT L 217, 14.8.1985, lk 25), on õigustühine.

2. Otsusega 85/381/EMÜ kehtestati kolmandate riikide suhtes kohaldatavat migratsioonipoliitikat käsitlev eelneva teatamise ja konsulteerimise kord. Otsuse artikli 1 kohaselt on liikmesriigid kohustatud teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike kolmandatest riikidest pärit töötajatega ja nende pereliikmetega seotud meetmete ja lepingute eelnõudest järgmistes valdkondades: sissesõit, elukoht ja tööhõive, sealhulgas ebaseaduslik piiriületus, elamine ja töötamine; töö- ja elutingimuste, palkade ja varaliste õiguste osas võrdse kohtlemise saavutamine; tööjõu, ühiskonnaga ja kultuurieluga integreerimise soodustamine; ja selliste isikute vabatahtlik tagasipöördumine nende päritoluriiki. Otsuse artikli 2 kohaselt võib sellisele teatamisele järgneda liikmesriikide ja komisjoni vaheline konsulteerimine, mille korraldab komisjon. Konsulteerimismenetluse võib algatada komisjon või ükskõik milline liikmesriik. Otsuse artikli 3 kohaselt on konsulteerimismenetluse eesmärk muu hulgas hõlbustada vastastikust teabevahetust ja ühist huvi pakkuvate küsimuste määratlemist ning seeläbi aidata kaasa liikmesriikide ühise seisukoha vastuvõtmisele; tagada selliste lepingute ja meetmete vastavus ühenduse poliitikale ja meetmetele; ning kontrollida selliste meetmete otstarbekust, mille eesmärk on saavutada edu välismaalasi käsitlevate siseriiklike õigusaktide ühtlustamisel ja võimalikult paljude ühiste sätete lisamisel kahepoolsetesse kokkulepetesse.

3. Faktilised asjaolud ning menetlusosaliste väited ja argumendid on täpsemalt kirjeldatud kohtuistungis ettekandes ning neid mainitakse ja käsitletakse käesolevas otsuses edaspidi ainult niivõrd, kui see on vajalik Euroopa Kohtu põhjenduste selgitamiseks.

Vastuvõetavus

4. Komisjon seadis kahtluse alla Madalmaade esitatud hagi vastuvõetavuse, kuna menetluse algatamiseks ette nähtud tähtaja lõppkuupäevaks ei olnud hagiavalduse originaaleksplari Euroopa Kohtu kantseleisse esitatud; selleks kuupäevaks oli saadetud vaid teleksisõnum.

5. Ei ole vajadust otsustada, kas teleksiga saadetud hagiavaldus vastab kodukorra artikli 37 lõikes 1 sätestatud vorminõuetele ja kas teleksiga saatmine on kooskõlas kodukorra artikli 81 lõikes 2 pikkade vahemaadega seoses ette nähtud ajapikenduse võimaldamise korraga, kuna kuupäeval, mil teleksisõnum Euroopa Kohtu kantseleisse jõudis, oli menetluse algatamiseks ette nähtud tähtaeg juba lõppenud. Euroopa Kohus on oma 15. jaanuari 1987. aasta otsuses (kohtuasi 152/85: *Misset v. komisjon*, EKL 1987, lk 223) osutanud, et kui menetluse algatamiseks ette nähtud tähtaeg on väljendatud kalendrikuudes, siis see tähtaeg lõpeb viimase kuu viimase päeva lõpul, kusjuures see päev kannab tähtaja kulgemise põhjuseks olnud sündmuse päevaga ehk teavitamiskuupäevaga sama numbrit. Kuna vaidlusalusest otsusest teatati Madalmaade alalisele esindajale 11. juulil 1985, siis lõppes meetme suhtes EMÜ asutamislepingu artikli 173 kolmanda lõigu alusel tühistamishagi esitamise kahekuuline tähtaeg 11.

septembril 1985 kell 24.00. Niisiis lõppes Madalmaade jaoks menetluse algatamise tähtaeg, sealhulgas kodukorra lisas II pika vahemaaga seoses ette nähtud kuuepäevane ajapikendus, 17. septembril 1985 kell 24.00. Madalmaade Kuningriigi teleksisõnum jõudis Euroopa Kohtusse aga alles 18. septembril 1985.

6. Seega tuleb Madalmaade Kuningriigi hagiavaldu tagasi lükata, kuna seda ei esitatud õigeaegselt.

7. Euroopa Kohtule esitatud dokumentidest ei ilmne, et teised liikmesriigid oleksid menetluse algatamiseks ette nähtud tähtaega ületanud.

Põhiküsimus

8. Hagejatest liikmesriigid nõuavad vaidlusaluse otsuse õigustühiseks kuulutamist ja väidavad oma nõude toetuseks esiteks, et komisjon ei olnud pädev seda otsust vastu võtma, ja teiseks, et otsuse vastuvõtmisel rikuti olulisi menetlusreegleid, kuna eelnevalt ei peetud nõu majandus- ja sotsiaalkomiteega ning otsust ei ole piisavalt põhjendatud.

Komisjoni pädevus

9. Hagejatest liikmesriigid väidavad, et ei asutamislepingu artikkel 118 ega ükski muu asutamislepingu säte ei anna komisjonile pädevust siduva otsuse tegemiseks valdkonnas, mis kuulub liikmesriikide ainupädevusse. Prantsuse Vabariik täpsustab, et kolmandate riikide kodanike sissesõidu, elamise ja töötamisega seotud tingimused mõjutavad liikmesriikide julgeolekut ning väljuvad artiklis 118 viidatud sotsiaalvaldkonnast.

10. Sellega seoses tuleb silmas pidada, et EMÜ asutamislepingu artikli 118 esimese lõigu kohaselt on komisjoni "ülesandeks edendada tihedat koostööd liikmesriikide vahel sotsiaalvaldkonnas". Artikli 118 teises lõigus on sätestatud, et selleks peab komisjon tegutsema tihedas kontaktis liikmesriikidega, tehes uuringuid, esitades arvamusi ja korraldades konsultatsioone.

11. Esimese väitega seoses tõusetub kaks eraldi küsimust: esiteks küsimus, kas liikmesriikidevaheline koostöö sotsiaalvaldkonnas, nagu on ette nähtud artikli 118 esimeses lõigus, laieneb kolmandate riikidega seotud migratsioonipoliitikale, ja teiseks küsimus, kas artikli 118 teises lõigus sätestatud komisjoni ülesanne korraldada konsultatsioone annab komisjonile õiguse anda siduvaid õigusakte. Neid kahte küsimust tuleks järjestikku käsitleda.

12. EMÜ asutamislepingu III jaotise "Sotsiaalpoliitika" 1. peatükis "Sotsiaalsätted" sisalduva artikli 117 esimese lõigu kohaselt on liikmesriikide ülesandeks edendada töötajate töötingimuste ja elatustaseme parandamist, et teha võimalikuks nende ühtlustamine, samal ajal säilitades nende paranemise. Artikli 117 teise lõigu kohaselt ei tulene niisugune areng ainult ühisturu toimimisest, mis soodustab sotsiaalsüsteemide ühtlustamist, vaid ka asutamislepinguga sätestatud menetlustest ning õigus- ja haldusnormide ühtlustamisest.

13. Just seda ühtlustamist silmas pidades on artikliga 118 omistatud komisjonile ülesanne edendada tihedat koostööd liikmesriikide vahel sotsiaalvaldkonnas, iseäranis tööhõive ja töötingimustega seotud küsimustes.

14. Seega, ehkki EMÜ asutamislepingu artikkel 118 ei piira liikmesriikide pädevust sotsiaalvaldkonnas niivõrd, kui seda ei hõlma asutamislepingu muud sätted, näiteks töötajate liikumisvabadust, ühist põllumajanduspoliitikat või ühist transpordipoliitikat käsitlevad sätted, sätestab artikkel 118 siiski, et seda pädevust tuleb rakendada liikmesriikidevahelise koostöö raames, mida korraldab komisjon.

15. Hagejatest liikmesriigid väidavad sisuliselt seda, et kolmandate riikidega seotud migratsioonipoliitika ei kuulu artiklis 118 viidatud sotsiaalvaldkonda, või kuulub sellesse valdkonda ainult osaliselt.

16. Seoses hagejate põhiargumendiga tuleb märkida, et kolmandatest riikidest pärinevate töötajate suhtes liikmesriikide poolt rakendatav poliitika võib mõjutada tööhõivealast olukorda ning üldisemalt elu- ja töötingimuste parandamist ühenduses. Otsuse 85/381/EMÜ preambulis on komisjon õigesti osutanud, et oluline on tagada, et liikmesriikide migratsioonipoliitika kolmandate riikide suhtes võtaks arvesse nii ühist poliitikat kui ka ühenduse tasandil võetavaid meetmeid, eelkõige ühenduse tööturupoliitika raames, et tulemusi mitte kahjustada.

17. Nõukogu märkis juba oma 21. jaanuari 1974. aasta sotsiaaltegevuse programmi käsitlevas resolutsioonis (EÜT C 13, 12.2.1974, lk 1), et liikmesriikide poolt rakendatav migratsioonipoliitika mõjutab ühenduse sotsiaalpoliitikat, arvestades eriti liikmesriikide migratsioonipoliitika mõju ühenduse tööturule ja ühenduse töötajate tööhõivetingimustele. Nõukogu tunnistas selles resolutsioonis vajadust ja väljendas poliitilist tahted edendada kolmandate riikide suhtes rakendatava migratsioonipoliitika-alast konsulteerimist. Sama seisukohta väljendati ka nõukogu 9. veebruari 1976. aasta resolutsioonis võõrtöötajate ja nende pereliikmete suhtes kohaldatava tegevuskava kohta (EÜT C 34, 14.2.1974, lk 2) ja nõukogu 27. juuni 1980. aasta resolutsioonis ühenduse tööturupoliitika suuniste kohta (EÜT C 168, 8.7.1980, lk 1), millele komisjoni otsuses viidatakse. Samuti viidatakse komisjoni otsuses nõukogu poolt kinnitatud resolutsioonile ühenduse migratsioonipoliitika suuniste kohta, mis pidi ametlikult vastu võetama 16. juulil 1985 (EÜT C 186, 26.7.1985, lk 3).

18. Seega tuleb otsustada, et aktsepteerida ei saa väidet, mille kohaselt kolmandate riikidega seotud migratsioonipoliitikal puudub igasugune seos sotsiaalvaldkonnaga, mille suhtes artikkel 118 näeb ette liikmesriikidevahelise koostöö.

19. Nüüd tuleb käsitleda hagejateks olevate liikmesriikide alternatiivset väidet, mille kohaselt vaidlusalune otsus käsitleb küsimusi, mis ei kuulu sotsiaalvaldkonda artikli 118 tähenduses. Hagejateks olevad liikmesriigid väidavad, et otsuse 85/381/EMÜ eesmärk on kehtestada konsulteerimismenetlus kultuurivaldkonnas, kuivõrd seal viidatakse kolmandatest riikidest pärit töötajate kultuurieluga integreerimisele.

20. Selle väitega viidatakse vaidlusaluse otsuse artiklile 1, mille kohaselt hõlmab eelneva teatamise ja konsulteerimise menetlus kolmandatest riikidest pärit töötajate ja nende pereliikmete "tööjõu, ühiskonna ja kultuurieluga integreerimise soodustamist".

21. Kolmandatest riikidest pärit töötajate tööjõuga integreerimise soodustamist tuleb pidada sotsiaalvaldkonda kuuluvaks küsimuseks artikli 118 tähenduses niivõrd, kui see küsimus on tihedalt seotud tööhõivega. Arvestades vaidlusaluse otsuse eesmärke, tuleb sama märkida ka ühiskonda integreerimise kohta niivõrd, kui kõnealused kavandatavad meetmed on seotud tööhõive ja töötingimuste küsimustega, ning ei ole alust arvata, et vaidlusaluse otsusega sooviti sellele mõistele anda teistsugune tähendus.

22. Seoses kolmandatest riikidest pärit sisserändajate kogukondade kultuurilise integreerimisega tuleb märkida, et ehkki see eesmärk võib teatud määral olla seotud migratsioonipoliitika tagajärgedega, on selle eesmärgi puhul silmas peetud sisserändajate kogukondi üldiselt, eristamata võõrtöötajaid ja muid välismaalasi, mistõttu on selle eesmärgi seos tööhõive ja töötingimustega seotud küsimustega äärmiselt nõrk.

23. Lisaks võib migratsioonipoliitika kuuluda artiklis 118 viidatud sotsiaalvaldkonda ainult niivõrd, kui see puudutab kolmandatest riikidest pärit töötajate olukorda seoses nende mõjuga ühenduse tööturule ja töötingimustele.

24. Seega niivõrd, kui otsuse 85/381/EMÜ kohaselt hõlmab eelneva konsulteerimise menetlus muude teemade seas kultuurilise integreerimise kui terviku soodustamist, väljub see otsus sotsiaalvaldkonnast, milles komisjon on asutamislepingu artikli 118 kohaselt kohustatud edendama liikmesriikidevahelist koostööd.

25. Aktsepteerida ei saa Prantsuse Vabariigi väidet, mille kohaselt kogu välisriikide kodanikke puudutav poliitika väljub sotsiaalvaldkonna piirest niivõrd, kui selle poliitikaga reguleeritakse avaliku julgeolekuga seotud küsimusi, mis on liikmesriikide ainupädevuses. Ehkki on õige, et välismaalasi käsitlevate õigusaktide alusel võivad liikmesriigid võtta meetmeid kolmandate riikide kodanikest töötajate suhtes kas siseriiklike eeskirjade vastuvõtmise või rahvusvaheliste kokkulepete näol, mis põhinevad avaliku korra, riikliku julgeoleku ja rahvatervisega seotud kaalutlustel ning mis kuuluvad liikmesriikide ainupädevusse, ei tähenda see seda, et kogu kolmandate riikidega seotud migratsioonipoliitika kuulub vältimatult ainult riikliku julgeoleku valdkonda.

26. Prantsuse Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi esitatud väide, mille kohaselt võib teatamise kohustus ohustada konfidentsiaalsuse nõudeid, eriti kolmandate riikidega peetavate läbirääkimiste puhul, tuleb samuti tagasi lükata, kuna vaidlusalune otsus ei kohusta liikmesriike edastama eelnõusid enne nende avaldamist. Lisaks on liikmesriigid otsuse artikli 4 kohaselt kohustatud võtma kõik vajalikud meetmed, et kaitsta nende käsutusse antud teabe konfidentsiaalsust; see kohustus hõlmab ka teavet, mida enne selle avaldamist on vabatahtlikult edastatud.

27. Kuna vaidlusalune otsus kuulub vaid osaliselt asutamislepingu artiklis 118 viidatud sotsiaalvaldkonda, tuleb uurida, kas artikli 118 teine lõik, mille kohaselt peab komisjon muu hulgas korraldama konsultatsioone, annab komisjonile pädevuse võtta vastu siduvaid otsuseid selliste konsultatsioonide korraldamise eesmärgil.

28. Sellega seoses tuleb rõhutada, et kui EMÜ asutamislepingu artikkel – käesoleval juhul artikkel 118 – sätestab komisjoni konkreetse ülesande, siis tuleb aktsepteerida, et sama artikkel annab komisjonile vältimatult ja automaatselt ka pädevuse, mis on komisjonile vajalik selle ülesande täitmiseks. Vastasel juhul oleks see artikkel täielikult mõjutu. Järelikult tuleb artikli 118 teist lõiku tõlgendada nii, et sellega on komisjonile antud kõik volitused, mis on komisjonile vajalikud konsultatsioonide korraldamiseks. Konsultatsioonide korraldamise ülesande täitmiseks peab komisjonil vältimatult olema võimalik nõuda, et liikmesriigid edastaksid olulist teavet, esiteks selleks, et määratleda probleemid, ja teiseks selleks, et kavandada liikmesriikide võimalike ühiste meetmete suuniseid. Samuti peab komisjonil olema võimalik kohustada liikmesriike konsultatsioonides osalema.

29. Artiklis 118 ette nähtud liikmesriikidevaheline koostöö saab toimuda ainult organiseeritud konsultatsioonide raames. Kui koostöö algatamiseks ei astuta mingeid samme, siis jääb see koostöö pelgalt formaalseks, isegi kui see on ette nähtud asutamislepingu sätetega. Kuna komisjonile anti konkreetne ülesanne edendada ja korraldada liikmesriikidevahelist koostööd, on komisjonil õigus algatada konsulteerimismenetlusi artiklis 118 viidatud sotsiaalvaldkonnas.

30. Tuleb silmas pidada, et komisjoni selline pädevus peab piirduma teavitamis- ja konsulteerimismenetluse korraldamisega ning et ühenduse õiguse praeguses arengustaadiumis kuulub teavitamise ja konsulteerimise temaatika liikmesriikide pädevusse. Samuti tuleb juhtida tähelepanu sellele, et pädevus, mida komisjon artikli 118 alusel soovib teostada, on pelgalt menetluslik pädevus teavitamis- ja konsulteerimismehhanismi loomiseks, mille tulemuseks peab olema liikmesriikide ühise seisukoha vastuvõtmine.

31. Seega, kuna artikkel 118 on komisjoni otsuse konkreetseks aluseks, puudub vajadus uurida, kas kõnealuse otsusega taotletud tulemust oleks võinud saavutada asutamislepingu muude, üldise iseloomuga sätete kaudu või muude institutsioonide osalemist eeldavate muude menetluste kaudu.

32. Nüüd, mil on tuvastatud, et komisjonile on artikliga 118 antud pädevus teha liikmesriikidele siduvat otsust teavitamis- ja konsulteerimismenetluse kehtestamise kohta, tuleb uurida, kas vaidlusaluse otsusega ületati seda pädevust, nagu väidavad hagejateks olevad liikmesriigid.

33. Hagejatest liikmesriigid väidavad, et vaidlusaluses otsuses ei piirdata ainult konsulteerimismenetluse korraldamisega, vaid et kuna otsuses on määratud kindlaks ka konsulteerimise eesmärk, siis soovitakse selle otsusega määratleda ka selle menetluse tulemus. Seega ületati selle otsusega komisjoni pädevust, mis on seotud ainult menetluse korraldamisega. Vaidlusaluse otsuse artikli 3 teises taandes on nimelt sätestatud, et konsulteerimismenetluse eesmärk on tagada teavitatavate lepingute ja meetmete vastavus ühenduse poliitikale otsuse kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades, sealhulgas arenguabi käsitlevale poliitikale.

34. Kuna komisjonile on omistatud puhtalt menetluslik pädevus konsulteerimismenetluse algatamiseks, siis ei või ta määratleda sellise konsulteerimise tulemust ega takistada liikmesriike rakendamast selliseid eelnõusid, lepinguid ja meetmeid, mis komisjoni arvates ei pruugi olla kooskõlas ühenduse poliitika ja meetmetega.

35. Seega niivõrd, kui artikli 3 teine taane sätestab liikmesriikide konkreetse kohustuse ja selle eesmärk on takistada liikmesriike võtmast siseriiklikke meetmeid või sõlmimast lepinguid, mis komisjoni arvates ei ole kooskõlas ühenduse poliitika ja meetmetega, tuleb otsustada – nagu hagejatest liikmesriigid on õigesti väitnud –, et selle taandega on ületatud artikliga 118 komisjonile antud pädevust.

36. Eeltoodust tuleneb, et hagejatest liikmesriikide nõue vaidlusaluse otsuse õigustühiseks kuulutamiseks on põhjendatud niivõrd, kui komisjonil puudus pädevus

a) laiendada artikliga 1 konsulteerimismenetluse ulatust küsimustele, mis on seotud kolmandatest riikidest pärit töötajate ja nende pereliikmete kultuurilise integreerimisega, ning

b) sätestada artikli 3 teises taandes, et konsulteerimise eesmärk on tagada siseriiklike meetmete ja lepingute eelnõude vastavus ühenduse poliitikale ja meetmetele.

Oluliste menetlusnõuete järgimine

(i) Majandus- ja sotsiaalkomiteega konsulteerimata jätmine

37. Hagejateks olevad liikmesriigid väidavad, et isegi kui vaidlusalune otsus kuulub komisjoni pädevusse, tuleks see kuulutada õigustühiseks, kuivõrd enne selle otsuse vastuvõtmist ei peetud nõu majandus- ja sotsiaalkomiteega. See menetlusnõue on sätestatud artikli 118 kolmandas lõigus seoses komisjoni poolt esitatavate arvamustega. Hagejate väitel tuleb seda nõuet *a fortiori* järgida komisjoni poolt otsuste vastuvõtmisel, millisel juhul tuleks majandus- ja sotsiaalkomiteega konsulteerimist pidada oluliseks menetlusnõudeks.

38. Sellega seoses on kohane märkida, et erinevate ühiskondlike ja majanduslike rühmade esindajatest koosneva majandus- ja sotsiaalkomitee ülesanne on anda nõukogule ja komisjonile nõu majanduslikku ja sotsiaalset laadi praktiliste probleemide lahendamise osas ning esitada komitee pädevusel ja teadmistel põhinevaid arvamusi.

39. Seetõttu on artikli 118 kolmandas lõigus sätestatud kohustus konsulteerida majandus- ja sotsiaalkomiteega mitte uuringute ja konsultatsioonide korraldamise puhul, vaid ainult selliste arvamuste esitamisel, milles komisjon võib soovitada praktiliste meetmete rakendamist, mille puhul on kasulik teha kindlaks ühiskondlike ja majanduslike rühmade seisukohad. Olukord on teine, kui komisjon otsustab koguda teavet või korraldada kohtumise, sest sellisel juhul on vastavad otsused puhtalt ettevalmistavat ja korralduslikku laadi ning need ei puuduta sisulisi küsimusi, mille kohta tuleks majandus- ja sotsiaalkomiteelt taotleda sotsiaal-majanduslikku hinnangut.

40. Seega tuleb väide, mille kohaselt tuleks vaidlusalune otsus kuulutada õigustühiseks majandus- ja sotsiaalkomiteega konsulteerimata jätmise tõttu, tagasi lükata.

(ii) Põhjendused

41. Väide, mille kohaselt tuleks vaidlusalune otsus kuulutada õigustühiseks ebapiisavate põhjenduste tõttu, kuna otsuses viidatakse 16. juuli 1985. aasta resolutsioonile, mis ei ole siduv ja mis seetõttu ei saa olla otsuse nõuetekohane õiguslik alus, tuleb tagasi lükata, kuna otsuse õiguslikuks aluseks on artikkel 118, millele otsuses ka viidatakse. Lisaks ei olnud kõnealust resolutsiooni vaidlusaluse otsuse tegemise hetkeks veel ametlikult vastu võetud.

42. Seega tuleb vaidlusalune otsus kuulutada õigustühiseks niivõrd, kui komisjonil puudus pädevus

a) laiendada artikliga 1 teavitamis- ja konsulteerimismenetluse ulatust küsimustele, mis on seotud kolmandatest riikidest pärit töötajate ja nende pereliikmete kultuurilise integreerimisega; ning

b) sätestada artikli 3 teises taandes, et konsulteerimise eesmärk on tagada siseriiklike meetmete ja lepingute eelnõude vastavus ühenduse poliitikale ja meetmetele.

43. Muus osas lükatakse hagiavaldused tagasi.

Kohtukulud

44. Kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud. Kodukorra artikli 69 lõike 3 esimeses lõigus sätestatakse, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks või kui tegemist on eriliste põhjustega, võib Euroopa Kohus määrata kulude jaotuse või jätta poolte kohtukulud nende endi kanda. Kuna Madalmaade Kuningriigi hagiavaldus tunnistati vastuvõetamatuks, tuleb selle hagiavaldusega seotud kohtukulud jätta Madalmaade Kuningriigi kanda. Kuna hagejatest liikmesriikide poolt teistes hagiavaldustes esitatud väidete ja neid toetanud menetlusse astujate väidetega nõustuti vaid osaliselt, ei ole õige kohustada komisjoni tasuma kõiki kohtukulusid, vaid kõikide menetlusosaliste, sealhulgas menetlusse astujate, kohtukulud jäetakse nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

Euroopa
otsustab:

Kohus

1) Madalmaade Kuningriigi poolt kohtuasjas 284/85 esitatud hagiavaldus on vastuvõetamatu, kuna seda ei esitatud õigeaegselt.

2) Kohtukulud jäetakse Madalmaade Kuningriigi kanda.

3) Komisjoni 8. juuli 1985. aasta otsus 85/381/EMÜ, millega kehtestatakse kolmandate riikide suhtes kohaldatavat migratsioonipoliitikat käsitlev eelneva teatamise ja konsulteerimise kord, on õigustühine niivõrd, kui komisjonil puudus pädevus laiendada artikliga 1 teavitamis- ja konsulteerimismenetluse ulatust küsimustele, mis on seotud kolmandatest riikidest pärit töötajate ja nende pereliikmete kultuurilise integreerimisega, ning sätestada artikli 3 teises taandes, et konsulteerimise eesmärk on tagada siseriiklike meetmete ja lepingute eelnõude vastavus ühenduse poliitikale ja meetmetele.

4) Muus osas lükatakse hagiavaldused tagasi.

5) Kohtuasjades 281/85, 283/85, 285/85 ja 287/85 jäetakse kohtukulud menetlusosaliste ja menetlusse astujate endi kanda.

Mackenzie Stuart	Galmot	Kakouris	O' Higgins	
Schockweiler	Bosco	Koopmans	Due	Everling
Bahlmann	Joliet	Moitinho de Almeida	Rodríguez Iglesias	

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 9. juulil 1987 Luxembourgis.

Kohtusekretär

P. Heim

President

A. J. Mackenzie Stuart